

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **W. J. B.**, nar. X., N., *zastúpený JUDr. R. S., advokátom, V.*, proti žalovanému: **Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Nitre**, Piesková č. 32, Nitra, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného – bloku č. 000524 séria A zo dňa 30.08.2010, konajúc o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre č. k. 11S/179/2010-71 zo dňa 31.03.2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Nitre č. k. 11S/179/2010-71 zo dňa 31. marca 2011 **p o t v r d z u j e**.

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Nitre napadnutým uznesením, uvedeným vo výroku tohto rozhodnutia, zastavil podľa § 250d ods. 3 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“), konanie o žalobe o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného – bloku č. 000524 séria A zo dňa 30.08.2010 o uložení pokuty v sume 1.655,- Eur v blokovom konaní na mieste.

Krajský súd skúmal podmienky konania podľa § 103 O. s. p. a podľa § 246c O. s. p. a dospel k záveru, že žaloba smeruje proti rozhodnutiu, ktoré nemôže byť predmetom preskúmania

súdom. Súd mal nesporne za preukázané, že žalobca svojim konaním porušil ustanovenie § 3 ods. 2 písm. a) zákona č. 25/2007 Z.z. o elektronickom výbere mýta za užívanie vymedzených úsekov pozemných komunikácií a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o elektronickom výbere mýta“), čím sa dopustil priestupku na úseku výberu mýta podľa § 8 ods. 1 písm. c) tohto zákona. Priestupok žalobcu bol vyriešený v blokovom konaní pokutou – blok č. A 000524, udelenou podľa 8 ods. 2 zákon o elektronickom výbere mýta, účinného do 31.07.2011, vo výške 1.655,- Eur, ktorú žalobca zaplatil v hotovosti na mieste dňa 30.08.2010.

Krajský súd poukázal na ustanovenia § 84 ods. 1 a 3 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch (ďalej len „zákon o priestupkoch“) a uviedol, že z obsahu spisu vyplýva, že žalobca bol policajným orgánom poučený aj o tom, že nemusí súhlasiť s prejednaním priestupku v blokovom konaní, ale v tom prípade bude spracované oznámenie o priestupku, ktoré bude zaslané na príslušný obvodný úrad dopravy a pozemných komunikácií, ktorý je vecne príslušný takýto priestupok na úseku výberu elektronického mýta prejednať podľa § 8 ods. 5 zákona o elektronickom výbere mýta. Žalobca teda nemusel pokutu, uloženú podľa § 8 ods. 2 zákona o elektronickom výbere mýta, zaplatiť, ak bol presvedčený o správnosti svojho konania, t.j. že neporušil zákon (povinnosti vodiča).

Na základe týchto skutočností krajský súd uviedol, že v preskúvanom prípade aj s poukazom na § 84 zákona o priestupkoch nebolo možné konštatovať, že žalobca vyčerpal všetky právnymi predpismi prípustné opravné prostriedky v správnom konaní a preto sa nemohol domáhať súdneho prieskumu ním napadnutého rozhodnutia, vydaného v blokovom konaní. Súd dospel k záveru, že v preskúvanej veci neboli splnené podmienky podľa § 247 ods. 1 a 2 O. s. p. a žaloba smerovala proti rozhodnutiu o uložení pokuty v blokovom konaní, ktoré nemôže byť predmetom preskúmania súdom v konaní správneho súdnictva.

Proti tomuto uzneseniu podal žalobca, prostredníctvom právneho zástupcu, včas odvolanie a žiadal, aby odvolací súd vyhovel úplne žalobe a zmenil tak rozhodnutie súdu prvého stupňa.

V odvolaní uviedol, že keďže písomné vyhotovenie uznesenia neobsahovalo mená členov senátu, ktorý mal v zmysle § 246b ods. 1 O. s. p. rozhodovať, mal obavy, či o uznesení nerozhodla

iba jedna osoba namiesto senátu a preto prosil Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd SR“), aby preskúmal aj túto otázku.

K názoru žalovaného a krajského súdu, že blok o pokute nepodlieha preskúmaniu súdu v správnom súdnictve poukázal na druhú stranu bloku, kde bolo vytlačené „Proti pokute sa nemožno odvolať. Rozhodnutie možno preskúmať súdom“ a v tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 13.05.2010 č. k. 3Sžo/19/2009, ktorým bol potvrdený rozsudok Krajského súdu v Prešove a ten zrušil rozhodnutie o blokovej pokute uloženej policajným orgánom. Ďalej uviedol, že ani § 84 ods. 3 zákona o priestupkoch, ani § 248 O. s. p. nevyklučuje rozhodnutie polície (alebo iného správneho orgánu) o udelení blokovej pokuty z preskúmania súdom.

Žalovaný namietal, že policajt mu ani legálne nemohol hroziť zadržaním preukazu, lebo nenastala situácia opísaná v § 71 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o cestnej premávke“). Podľa § 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava SR“) konajú štátne orgány iba spôsobom, ktorý ustanoví zákon a § 71 neustanovuje spôsob zadržania vodičského preukazu cudzinca, ktorý spáchal priestupok nezaplatenia mýta podľa zákona o elektronickom výbere mýta. Podľa názoru žalobcu policajti porušili aj zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (Správny poriadok), v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) – § 3 ods. 2 zaväzuje správny orgán, aby poskytol účastníkovi konania pomoc a poučenia, aby neutrpel v konaní ujmu pre neznalosť právnych predpisov.

Žalobca ďalej namietal, že mu krajský súd odňal možnosť konať pred súdom (§ 250g O. s. p.), keď rozhodol bez nariadenia pojednávania, hoci bol súhlas žalobcu k prejednaniu veci bez jeho prítomnosti daný len podmiennečne a že si protirečil, keď v uznesení uviedol, že žalobca vraj nevyčerpal všetky prípustné opravné prostriedky v správnom konaní, keď proti blokovému konaniu nie sú žiadne opravné prostriedky prípustné. Podľa názoru žalobcu by bolo v rozpore s právnym štátom, zakotveným v Ústave SR (čl. 1 ods. 1), ak by nebolo možné sa brániť proti nezákonnosti v súvislosti s blokovým konaním v rámci správneho konania.

Žalovaný správny orgán sa k odvolaniu žalobcu vyjadril prípisom zo dňa 22.06.2011, v ktorom v súvislosti s poučením uvedeným na bloku na pokutu uviedol, že išlo o údaj, ktorý sa tam dostal omylom, spôsobeným nedorozumením medzi Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky, resp. Prezidiom Policajného zboru a Ministerstvom financií Slovenskej republiky, resp. Daňovým riaditeľstvom Slovenskej republiky, ktorý zabezpečuje tlač blokov na pokutu. Tento fakt síce mohol spôsobiť zmätočnú situáciu, avšak táto skutočnosť nemôže zakladať dôvod na preskúmanie zákonnosti postupu (blokového konania) – zákon o priestupkoch, ani správny poriadok, resp. iný všeobecne záväzný právny predpis vzťahujúci sa na danú vec neobsahuje ustanovenia zakladajúce povinnosť preskúmať zákonnosť postupu alebo rozhodnutia len preto, že obsahuje nesprávne poučenie.

K odkazu žalobcu na rozsudok č. k. 3Sžo/19/2009 žalovaný poznamenal, že skutkový stav, resp. predmet konania nebol identický s predmetom tohto konania; podstatou tohto rozsudku bolo, že správny orgán pochybil, keď namiesto prejednávania priestupku vec dodatočne vybavil uložením blokovej pokuty.

Žalovaný konštatoval, že v preskúmanom prípade bolo preukázané (dokonca medzi účastníkmi konania nesporné), že policajti vykonávajúci kontrolu poučili žalobcu, že v zmysle § 71 ods. 1 zákona o cestnej premávke sú oprávnení mu za priestupok spáchaný nezaplatením úhrady za užívanie diaľnic, rýchlostných ciest a ciest I. triedy zadržať vodičský preukaz a v zmysle § 7a ods. 1 veta prvá zákona o elektronickom výbere mýta sú oprávnení zadržať osvedčenie o evidencii a tabuľku s evidenčným číslom vozidla, ak vodič vozidla neuhradí mýto. Poučili ho aj o tom, že nemusí súhlasiť s prejednaním priestupku v blokovom konaní a aký postup bude nutné na vec v tom prípade aplikovať. Zo strany kontroly vykonávajúcich policajtov nešlo o žiadny nátlak (ani psychický).

Ďalej žalovaný vo vyjadrení uviedol, že výklad slovného spojenia „rozhodnutie, proti ktorému zákon nepripúšťa opravný prostriedok, ak sa stalo právoplatným“ je vychádzajúc z názoru odbornej verejnosti a ustálenej súdnej praxe nutné realizovať tak, že sa jedná o individuálny správny akt, ktorého obsah a právne účinky jeho adresát nemohol ovplyvniť; blok na pokutu je rozhodnutím, s ktorého obsahom sa jeho adresát stotožnil tým, že prejavil ochotu pokutu zaplatiť, ktorú následne aj realizoval.

Vzhľadom na uvedené argumenty žiadal žalovaný, aby odvolací súd uznesenie krajského súdu potvrdil.

Najvyšší súd SR ako súd odvolací (§ 246c O. s. p., § 10 ods. 2 O. s. p.) po preskúmaní napadnutého uznesenia a konania, ktorú mu predchádzalo, dospel jednomyselne k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Podľa § 84 zákona o priestupkoch možno za priestupok uložiť pokutu v blokovom konaní, ak je spoľahlivo zistený, nestačí dohováranie a obvinený z priestupku je ochotný pokutu (§ 13 ods. 2) zaplatiť (ods. 1). Proti uloženiu pokuty v blokovom konaní sa nemožno odvolať (ods. 2).

Podľa § 85 ods. 4 veta druhá zákona o priestupkoch sa na pokutových blokoch vyznačia údaje o tom, komu, kedy a za aký priestupok bola pokuta v blokovom konaní uložená.

Z obsahu spisu vyplynulo, že žalobca sa domáha preskúmania rozhodnutia, ktorým mu bola dňa 30.08.2010 uložená v blokovom konaní pokuta vo výške 1.655,- Eur. Žalobca nespochybnil, že pokutu na mieste zaplatil, o čom prevzal potvrdenku – blok na 1.655,- Eur č. 000524 séria A. Podľa vyjadrenia žalovaného a založenej prílohy bol pokutový blok č. 000524 séria A (zväzok č. A 000105) riadne vypísaný podľa predtlaču, zaevidovaný a obsahuje všetky údaje vyžadované § 85 ods. 4 zákona o priestupkoch.

Predmetom posúdenia súdom bola otázka, či rozhodnutie o pokute, vydané v skrátanom blokovom konaní v zmysle § 84 ods. 1 zákona o priestupkoch, môže byť predmetom preskúmacieho súdneho konania.

Je nepochybné, že uloženie pokuty v blokovom konaní je individuálnym správnym aktom, vydaným príslušným správnym orgánom, ktorým dochádza k zásahu do práv a povinností dotknutého priestupcu. V tejto súvislosti bolo potrebné pripomenúť, že jednou z podmienok prípustnosti vydania rozhodnutia v blokovom konaní podľa § 84 ods. 1 zákona o priestupkoch je skutočnosť, že je ochotný pokutu zaplatiť a ďalšou podmienkou, ktorá musí byť kumulatívne splnená, je, že priestupok bol spoľahlivo zistený. V prípade, ak by priestupca nepovažoval priestupok za spoľahlivo zistený, prípadne by z iného dôvodu nebol ochotný pokutu zaplatiť,

nasledovalo by riadne priestupkové konanie, ktorého súčasťou by bolo aj dokazovanie. Začatím takéhoto správneho priestupkového konania teda fakticky disponuje osoba, ktorá sa mala priestupku dopustiť. **Priestupca teda buď považuje priestupok za spoľahlivo zistený, nechce sa ďalšiemu konaniu podrobiť a súhlasí so sankciou uloženou v blokovom konaní alebo priestupok nemá za preukázaný, nesúhlasí so zaplatením pokuty a využije svoje právo na začatie správneho konania o priestupku. V predmetnej právnej veci však žalobca svoje právo nevyužil.**

Zmyslom prieskumu správnych rozhodnutí v správnom súdnictve je poskytnutie súdnej ochrany tam, kde osoby, ktoré tvrdia, že boli na svojich právach ukrátené rozhodnutím a postupom správneho orgánu, sa ochrany týchto svojich práv nedomohli v konaní pred správnym orgánom, hoci sa o to pokúsili využitím dostupných prostriedkov. V predmetnej veci však žalobca nepožadoval, aby s ním bolo vedené riadne konanie o priestupku, ktoré by bolo správnym konaním v prvom stupni a proti ktorému by boli prípustné opravné prostriedky v zmysle zákona, ale sa uspokojil s ukončením veci v blokovom konaní, teda nevyužil opravné prostriedky v správnom konaní, ktoré zákon pripúšťa a preto sa žalobca teraz nemôže úspešne domáhať súdnej ochrany. Pri použití opačného výkladu prieskumu správnych rozhodnutí, vydaných v blokovom konaní, by totiž súd namiesto činnosti prieskumnej vykonával sám činnosť, ktorú by inak mal uskutočňovať správny orgán, ak by priestupca takéto konanie svojim nesúhlasom s uložením pokuty v blokovom konaní vyvolal.

Nebolo preto rozhodujúce, že proti uloženiu pokuty v blokovom konaní nie sú prípustné opravné prostriedky podľa § 84 ods. 2 zákona o priestupkoch; rozhodujúcou bola skutočnosť, že žalobca nevyužil opravné prostriedky v konaní o priestupku, ktoré mohol vyvolať. Nebolo možné preto konštatovať, že žalobca vyčerpal všetky právnymi predpismi prípustné opravné prostriedky v správnom konaní a preto sa žalobca nemôže teraz domáhať súdneho prieskumu ním napadnutého rozhodnutia.

Podľa § 247 ods. 2 O. s. p. je pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní predpokladom postupu podľa tejto hlavy, aby išlo o rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť.

Podľa názoru odvolacieho súdu, zhodne s názorom súdu prvého stupňa, nemožno v zmysle citovaného ustanovenia hovoriť o vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ak žaloba smeruje proti rozhodnutiu vydanému v blokovom konaní podľa § 84 a nasl. zákona o priestupkoch v dôsledku súhlasu účastníka a jeho vedomého rozhodnutia, že priestupok nebude prejednávaný v následnom konaní pred správnym orgánom, ktorého predmetom by bolo skutkové i právne posúdenie jeho konania, preto, ak takýto predpoklad pre postup súdu chýba, je potrebné konanie zastaviť v súlade s ustanovením § 250d ods. 3 O. s. p.

Podľa § 250d ods. 3 O. s. p. súd uznesením konanie zastaví, ak sa žaloba podala oneskorene, ak ju podala neoprávnená osoba, ak smeruje proti rozhodnutiu, ktoré nemôže byť predmetom preskúmania súdom, ak žalobca neodstránil vady žaloby, ktorých odstránenie súd nariadil a ktoré bránia vecnému vybaveniu žaloby, alebo ak žalobca nie je zastúpený podľa § 250a alebo ak žaloba bola vzatá späť (§ 250h ods. 2).

Podľa § 250ja ods. 3 O. s. p. ak odvolací súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie správneho orgánu v medziach žaloby nie je v súlade so zákonom a súd prvého stupňa žalobu zamietol, môže rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť tak, že zruší rozhodnutie správneho orgánu a vráti vec žalovanému správne orgánu na ďalšie konanie. Inak o odvolaní rozhodne spôsobom podľa § 219 až 221 tohto zákona.

Podľa § 219 ods. 1 O. s. p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Z uvedených dôvodov dospel Najvyšší súd SR k záveru, že v predmetnej veci boli dané podmienky odôvodňujúce zastavenie konania a preto podľa § 219 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 250ja ods. 3 veta druhá O. s. p. napadnuté uznesenie krajského súdu ako vecne správne potvrdil.

Takýto postup neodporuje ani čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy SR, v zmysle ktorého sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí, týkajúcich sa základných práv a slobôd.

Ostatnými námietkami, uvedenými žalobcom v podanom odvolaní, ktoré sa týkali blokového konania, sa vzhľadom k vyššie uvedenému záveru o nepreskúmateľnosti rozhodnutia, vydaného v blokovom konaní, odvolací súd nezaoberal.

K námietke žalobcu ohľadne neuvedenia mien členov senátu v uznesení krajského súdu poukázal odvolací súd na ustanovenie § 169 ods. 1 veta prvá O. s. p, podľa ktorého sa v písomnom vyhotovení uznesenia uvedie, ktorý súd ho vydal, ďalej označenie účastníkov a vecí, výrok, odôvodnenie, poučenie o odvolaní a deň a miesto vydania uznesenia. Krajský súd tak nepochybil, keď v preskúvanom uznesení mená sudcov neuviedol.

K odkazu žalobcu na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Sžo/19/2009 zo dňa 13.05.2010 odvolací súd poznamenal, že skutkové okolnosti v preskúvanom prípade boli odlišné od okolností prípadu prejednávanom pod sp. zn. 3Sžo/19/2009.

V súvislosti s námietkou žalobcu, že mu bola zo strany krajského súdu odňatá možnosť konať pred súdom, poukázal odvolací súd na § 114 ods. 1 O. s. p. (v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p.), kde je uvedené, že súd pojednávanie pripraví tak, aby bolo možné rozhodnúť o veci spravidla na jedinom pojednávaní, ak neodmietol návrh z procesných dôvodov alebo nerozhodol o zastavení konania podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. V danom prípade rozhodol krajský súd uznesením o zastavení konania podľa § 250d ods. 3 O. s. p.

Odvolací súd k námietke vytlačeného poučenia na druhej strane bloku („Proti pokute sa nemožno odvolať. Rozhodnutie možno preskúmať súdom“) uviedol, že na bloku č. A 000524 síce bolo nesprávne uvedené poučenie o možnosti preskúmania súdom, avšak táto skutočnosť nemôže zakladať dôvod na preskúmanie zákonnosti postupu blokového konania, ako to správne vo svojom vyjadrení uviedol aj žalovaný.

Pretože žalobca bol v konaní neúspešný, súd mu právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal (§ 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p.).

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu **nie je** prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 16. novembra 2011

JUDr. Zuzana Ďurišová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Andrea Jánošíková